

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Praktična filozofija
Course title: Practical Philosophy

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Medkulturni management, druga	Program nima smeri	prvi	drugi
Intercultural management, second	The programme has no fields	first	second

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni A / Elective A

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	15	0	0	0	145	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Dejan Jelovac/Prof. dr. Dejan Jelovac

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovensko / Slovenian
Angleško / English
Vaje / Tutorial: Slovensko / Slovenian
Angleško / English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Vpis študenta v prvi letnik študija.

Prerequisites:

Enrolment into the first year of study.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Pojem filozofije kot sistema znanja: poreklo in zgodovinski razvoj; pojmovno-metodološki pristop, kategorialni aparat in problemski diskurz/horizont vodilnih filozofskih šol, smeri in problemov; temeljne filozofske vede; teoretska («prva») vs. praktična filozofija;
- Mesto in vloga praktične filozofije v sistemu znanja: človek kot subjekt delovanja;
- Za razliko od temeljnega vprašanja teoretske filozofije, in sicer *zakaj* sploh bit vsega bivajočega je res tisto, kar je in ali lahko človek izve resnico o njej (tj. biti), temeljni problem praktične filozofije se glasi: *zakaj je prav, da človek kot akter nekaj naredi* in, od tod *kako, kaj, kje, s čim in do kdaj* naj to-in-tisto (kar je prav) stori?
- Aristotlova *phronesis* (praktična modrost) kot temelj praktične filozofije;
- Machiavellijev obrat politike od antične »etične politike oz. politične etike« v »tehniko oblasti« oz. golo zvijačno spretnost vladanja pri kateri gre le še za vprašanje razmerja moči;
- Kantova utemeljitev praktične filozofije na praktičnem umu;
- Nietzschejeva zahteva po prevrednotenju vseh vrednot, dekadenca Zahodne kulture, ki pelje v nihilizem;
- Utilitarizem kot utemeljevanje moderne praktične filozofije na dejanjih ali pravilih od katerih se obetajo največje možne koristi (sreča, ugodje) za največje možno število ljudi (Bentham, Mill); sodobni utilitarizem kot »utilitarizem pravičnosti« (Trapp);
- Praktična filozofija v 20. stoletju: filozofija prava, socialna filozofija, teorija delovanja, teorija odločanja, teorija iger, etika, filozofija zgodovine, filozofija politike, filozofija ekonomije itd.;
Praktična etika kot filozofija akcije: enakost

- The concept of philosophy as a system of knowledge: origin and historical development; conceptual-methodological approach, categorical apparatus and problem-solving discourse / horizon of leading philosophical schools, trends and problems; fundamental philosophical disciplines; theoretical ("first") vs. practical philosophy;
- The place and role of practical philosophy in the system of knowledge: man as the subject of action;
- Unlike the basic question of theoretical philosophy, namely, why Being of all beings is truly what it is and whether the man ever can know the truth about it (ie. Being), a fundamental problem in practical philosophy is: why is it right that a man like actor do something and, hence how, what, where, with what means and by when this what is right he has to do?
- Aristotle's *phronesis* (practical wisdom) as the foundation of practical philosophy;
- Machiavelli's epochal turn of politics from the ancient "ethical policy=political ethics" into the "technique of power" ie. naked artifice, plain skill of governance in which case only the balance of power;
- Kant's foundation of practical philosophy on the practical reason;
- Nietzsche's request for a reevaluation of all values, decadence of Western culture which leads to nihilism;
- Utilitarianism as a modern school of practical philosophy which justify acts or rules which promise the greatest possible benefits (happiness, pleasure) for the greatest number of people (Bentham, Mill); modern utilitarianism as "utilitarianism of righteousness" (Trapp);

(spolna, rasna), splav, samomor, evtanazija, umetno oplojevanje, pornografija, pravice živali, mamila, smrtna kazen, vojna, genski inženiring, ljudje v stiski, sodobno človeštvo med svobodo in varnostjo, itd. ...;

- Praktična filozofija v obdobju post-moderne: Baudrillardov post-strukturalizem (kako živeti v svetu v katerem je vse več informacij in hkrati vse manj smisla, realni svet vs. virtualni svet, simulaker in simulacija, ipd.)

- Practical Philosophy in 20th century: philosophy of law, social philosophy, theory of operation, decision-making theory, game theory, ethics, philosophy of history, philosophy of politics, philosophy of economics, etc.;

- Practical ethics and the philosophy of action: equality (gender or racial), abortion, suicide, euthanasia, artificial insemination, pornography, animal rights, drugs, death penalty, war, genetic engineering, people in need, modern humanity between freedom and security, etc.;

- Practical philosophy in the post-modern Age: Baudrillard's post-structuralism (how to live in a world in which there is more and more information and at the same time less and less sense, real world vs. virtual world, simulacra and simulation, etc.);

Temeljni literatura in viri / Readings:

Aristotel (2000): *Politics*. Dover Publications, Mineola, New York.

Aristotel (2002): *Nikomahova etika*. Ljubljana: Slovenska matica.

Machiavelli, Niccolò (1966): *Vladar*. Mladinska knjiga, Ljubljana. Dostopno na: (http://stres.a.gape.org/prenova_slo/Prenova_SLO/nikolaj_machiaveli_vladar.pdf)

Kant, Imanuel (2003): *Kritika praktičnega uma*, 2. natis. Zbirka Analecta, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana.

Nietzsche, Friedrich (1999): *Tako je govoril Zaratustra*. Slovenska matica: Ljubljana.

Mill, Jonh Stuart (1968): *Principles of Political Economy: With Some of Their Applications to Social Philosophy*. Books III-V, University of Toronto Press, Toronto, Routledge&Kegan Paul, London.

Mill, John Stuart in Bentham, Jeremy (1987): *Utilitarianism and Other Essays*. Penguin Books Ltd., London.

Heidegger, Martin (1997): *Bit in čas*. Ljubljana: Slovenska matica.

Cassirer, Ernest (1998): *Filozofija razsvetljenstva*. Študentska založba: Zbirka Claritas, Ljubljana.

Singer, Peter (2004): *Razmislimo znova o življenju in smrti – sesutje naše tradicionalne etike*. Studia Humanitatis, Ljubljana.

Strauss, Leo (1999): *Naravno pravo in zgodovina*. Študentska založba: Zbirka Claritas, Ljubljana.

Volkman-Schluck, Karl-Heinz (1974): *Politička filozofija: Tukidid, Kant, Tocqueville*. Naprijed: Zagreb.

Baudrillard, Jean (1999): *Simulaker in simulacija; Popoln zločin*. Ljubljana: ŠOU, Študentska založba.

Hadot, Pierre (1995): *Philosophy as a Way of Life – Spiritual Exercises from Socrates to Foucault*. Blackwell Publishing, Oxford.

Russell, C. Daniel (2011): *Practical Intelligence and the Virtues*. Clarendon Press, Oxford.

Blackburn, Simon (2010): *Practical Tortoise Raising and Other Philosophical Essays*. Oxford University Press. Oxford.

Evans, Jules (2012): *Philosophy for Life and Other Dangerous Situations*. The Random House Group Ltd. London.

Thompson, Michael (2012): *Life and Action – Elementary Structures of Practical Thought*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts.

Klemke, Edward, D. in Cahn, Steven M. (ur.) (2008): *The Meaning of Life*. Oxford University Press, Oxford.

Pejanović, Obrad in Jelovac, Dejan (1989): *Marks i filozofija modernog doba*. Naučna knjiga, Beograd.

Jelovac, Dejan (1991): *Fenomenologija preobražaja*. Naučna knjiga, Beograd.

Cilji in kompetence:

- Poznavanje in razumevanje kulturnih in družbenih procesov in sposobnost njihove kompleksne analize;
  - Sposobnost oblikovanja izvernih idej, konceptov in rešitev določenih problemov;
  - Etična refleksija in zavezanost profesionalni etiki v družbenem okolju s spoštovanjem načela neskriminatornosti in multikulturalnosti;
- Sposobnost uporabe relevantnih domačih in mednarodnih virov, uporabe elektronskih virov in kritične analize relevantne literature;
- Razvoj refleksije ob upoštevanju lokalne,

Objectives and competences:

- Knowledge and understanding of cultural and social processes and the ability for their complex analysis;
- The ability to formulate original ideas, concepts and solutions for specific problems;
- Ethical reflection and commitment to professional ethics in the social environment with respect for the principles of non-discrimination and multiculturalism;
- The ability to apply relevant national and international sources, to apply electronic sources and critical analysis of relevant literature;

nacionalne in globalne ravni;

- Razvoj potrebe po doseganju družbene pravičnosti in podpiranju raznolikosti;
- Razvoj sposobnosti interdisciplinarnega mišljenja in sodelovanja;
- Sposobnost učenja na osnovi relevantnih virov z različnih področij teorije in prakse;
- Pridobili pregled odprtih vprašanj stroke in njenih perspektivah v bližnji prihodnosti;
- Sposobni razviti potrebo po nadaljevanju samorefleksije in izboljšavah na tem področju;
- uporaba in kombiniranje znanj za različnih disciplinarnih področij;
- razumevanje različnih teoretskih pristopov in njihova uporaba pri reševanju konkretnih problemov;
- razumevanje odnosov med posamezniki in skupinami v različnih kulturnih okoljih;
- organizacijske in vodstvene spretnosti za usmerjanje dela v večkulturnem okolju;
- rganizacijske in vodstvene spretnosti v organizacijah, ob razumevanju individualnih vrednot in skupinskih vrednotnih sistemov, z obvladovanjem profesionalno - etičnih vprašanj;

• Development of reflection taking into account local, national and global level;

- Development of the need to achieve social justice and support the diversity;
- Development of interdisciplinary thinking and cooperation skills;
- Ability to learn on the basis of relevant sources from different areas of theory and practice;
- Gain an overview of the open issues of the profession and its perspectives in the near future;
- Able to develop a need for continuing self-reflection and improvement in this area;
- Applying and combining the knowledge from different disciplines;
- Understand the different theoretical approaches and apply them in solving concrete problems;
- Understanding of relationships between individuals and groups in different cultural environments;
- Organizational and leadership skills for management in multi-cultural environment;
- Organizational and leadership skills in organizations, understanding the individual values and collective value systems, with the management of professional - ethical issues;

Predvideni študijski rezultati:

- v povezavi z drugimi predmeti pozna in razume relevantna poglavja ter pojmovno-kategorialni aparat na polju praktične filozofije;
- pridobi vpogled v bistvo ključnih fenomenov postmodernega sveta na področjih človekovega praktičnega delovanja;

Intended learning outcomes:

- In conjunction with other subjects knows and understands the relevant chapters and conceptual-categorical apparatus in the field of practical philosophy;
- Gain an insight into the essence of the key phenomena of the postmodern world in the

- razume in razsoja temelj in horizont družbeno-kulturnega, socio-političnega, zgodovinsko-teoretskega in vrednostno-moralnega sklopa dogajanja kot pomembnih notranjih okoljih oz. dimenzijah sistema sodobnih razvitih družb;
- pozna in uporablja osnovne metode in tehnike razreševanja filozofskih problemov, sporov in odprtih vprašanj;
- zavzame stališče do ključnih filozofskih vprašanj, problemov, šol oz. smeri mišljenja v sodobnem svetu;
- sprejme in kritično ovrednoti strokovnost in etičnost uporabljenih metod;
- preizkusi in kritično ovrednoti primernost določene metode za analizo konkretnega problema;
- pridobi vpogled v bistvo dobrih praks, njihovo vlogo, mesto in pomen za sodobno družbeno življenje;
- pridobi čut za moralno odgovornost do notranjega in zunanjega okolja organizacije;
- usposobi se za implementacijo poslovnega ravnanja v slogu dobrega gospodarja/politika/voditelja itd.;
- izvede študijo primera in primerjalno študijo primera.

- areas of human practical activities;
- Understood and judged the foundation and horizon of socio-cultural, socio-political, historical-theoretical and moral value of current state of affairs as important internal environments or system's dimensions of modern developed societies;
  - Know and apply the basic methods and techniques of solving philosophical problems, disputes and outstanding issues;
  - Taken a position on the key philosophical questions, problems or schools of thoughts in the modern world;
  - Adopt and critically evaluate the professionalism and ethics of the methods used;
  - Examine and critically evaluate the appropriateness of a particular method for the analysis of a concrete problem;
  - Gain an insight into the essence of good practice, their role, place and significance for contemporary social life;
  - Acquire a sense of moral responsibility to the internal and external environment of the organization;
  - Trained for the implementation of business conduct in the style of a good businessman/politician/leader etc.;
  - Carry out a case study and a comparative case study.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov);
- Vaje na seminarski način (refleksija prebranih besedil in lastnih izkušenj, timsko delo, metode kritičnega mišljenja, diskusija, sporočanje povratne informacije, socialne igre);
- Vaje, ki temeljijo na izkušnjskem, sodelovalnem in problemskem učenju (samostojno učenje, diskusija, razlaga, opazovanje, timsko delo, študija primera, metode kritičnega branja in pisanja, evalvacija, samoocenjevanje);
- Individualno delo študentov (študij literature);
- Individualne in/ali skupinske konzultacije (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj);
- Možnost oblikovanje portfolija in samostojen študij (motiviranje, usmerjanje, samoopazovanje, samournavanje, refleksija).

Learning and teaching methods:

- Lectures with the active participation of students (presentation, discussion, questions, problems, problem solving);
- Seminars (reflections of the read texts and own experience, team work, methods of critical thinking, discussions, reporting feedback information, social games);
- Seminars based on experience based learning, participation in problem learning (independent study, discussion, explanation, observation, team work, case study, methods of critical reading and writing, evaluation, self-evaluation);
- Individual work (study of the literature);
- Individual and/or groups consultations (discussion, additional explanation, dealing with specific issues);
- A possibility of portfolio formation and independent study (motivating, guiding, self-observing, self-tuning, reflection).

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment: Type (examination, oral, coursework, project):
Izdelava in zagovor seminarske naloge na vajah	35%	Seminar work with reports on exercises and presentation of the work.
Ustni ali pisni izpit	65%	Oral or written examination
Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.		Grading is in accordance with the Faculty's evaluation Ordinance

Reference nosilca / Lecturer's references:

Jelovac, Dejan; Wal, Zeger van der in Jelovac, Ana (2011): Business and government ethics in the new and old EU: an empirical account of public-private value congruence in Slovenia and the Netherlands. *Journal of Business Ethics*, 103(1), str. 127-141.

Jelovac, Dejan (1991): *Fenomenologija preobražaja*. Naučna knjiga, Beograd.

Pejanović, Obrad in Jelovac, Dejan (1989): *Marks i filozofija modernog doba*. Naučna knjiga, Beograd.

Jelovac, Dejan (1998): Naturalistični humanizam Ludwiga Feuerbacha. *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo*, 26(192), str. 207-222.

Jelovac, Dejan (1995): Sistem vs. Življenje, *Časopis za kritiko znanosti*, 23(174), str. 67-74.

Jelovac, Dejan (1996): Interdependent Relations between Educational and Political Systems of the States-in-Transition, *School Field*, 7(1/2), str. 64- 73.

Jelovac, Dejan (2004): Državlјanska vzgoja in vprašanje državljanske nepokorščine v sodobni demokratični ureditvi, *Šolsko polje*, 15(1/2), str. 95-112.

Jelovac, Dejan (2002): Vpliv medsebojnega odnosa civilne družbe in političnega podsistema družbeno regulacijo sociosistemov v tranziciji – izziv managementu NVO. V: Jelovac, Dejan (ur.): *Jadranske po nemirnih vodah menedžmenta nevladnih organizacij*. Ljubljana: Radio Študent: Študentska organizacija Univerze & Koper: Visoka šola za management, str. 138-152.

Jelovac, Dejan (2002): Odisejada krmarjev neprofitnega sektorja. V: Jelovac, Dejan (ur.): *Jadranske po nemirnih vodah menedžmenta nevladnih organizacij*. Ljubljana: Radio Študent: Študentska organizacija Univerze & Koper: Visoka šola za management, str. 11-27.

Jelovac, Dejan (1994): Postmoderna poslovna etika. *Teorija in praksa*, 31(1/2), str. 55-62.

Jelovac, Dejan. Avtorefleksijata na denešnja filozofija. *Treta programa*, 37, str. 173-182.

Jelovac, Dejan (1980): Mesto dijaloga. *Theoria*, 23(1-4), str. 30-36.

Jelovac, Dejan (1980): Smisao tehnike. *Zbornik radova - Fakultet organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu*, 4, str. 193-200.

Jelovac, Dejan (1979): Prilog pojmovnom odredjenju ontologije. *Zbornik radova - Fakultet organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu*, št. 3, str. 105-122.

Jelovac, Dejan. (1978): Čemu uopšte filozofija?. *Theoria*, 21(1/2), str. 48-58.

Jelovac, Dejan (1978): O nužnim i dovoljnim uslovima nastanka filozofije i njenom pojmovnom određenju kao pogleda na svet. *Zbornik radova - Fakultet organizacionih nauka Univerziteta u Beogradu*, 2, str. 173-180.